

מאסר וגאולת אדמו"ר האמצעי

שו"ת אדה"ז סי' ל

לאו[הב] [נפש] [בן] [דוד] [זוגתי] הרב הגדול המפורסם מוהר"ר ישראל נ"י, ולגיסו הרב המופלג מו"ר יעקב נ"י, מו"צ דק' וויטעפסק יצ"ו.

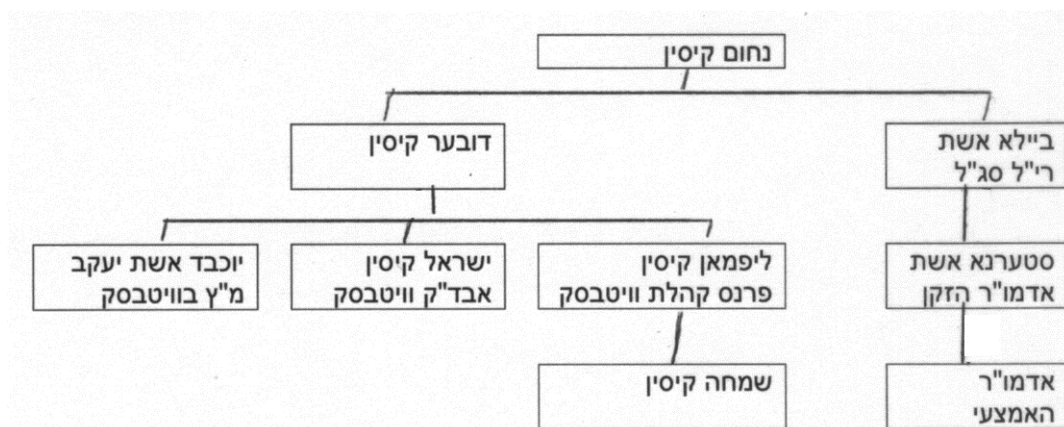
אגרות קודש אדמו"ר האמצעי אגרת ב

ה' ירבה שלום וברכה לשאר בשרי אהובי חכם ונבון מפורסם עושה חסד

כבוד ר' שמחה נרו יאיר בשפע

מכתבו קבלתי על ידי דודי מוכ"ז, והי' לרוב נחת ועונג לאדוני אבי לראות אשר לבבך שלם אתנו (יתן לנו ה' מנוחה) שיהי' לך העוז להרחיק לשונות שקר וכו' ... מזמן כבר נכתב מפה מכתב להכי טוב שבהם, שישע למחנינו בהקדם בלי עיכוב, ופה יצווה באופן ברור לקיום רצונך לטוב, שיהי' שלום ואהבה אמיתית...

פ"ש לאביך הזקן האהוב קרובי הנכבד ומפורסם חנני ליטמאן ולכל משפחתו

אגרות קודש אדמו"ר האמצעי אגרת ז

בעזרת השם

חלוקת הכספים שנתרמו בעזהי"ת בהשתדלות הרב בערקע ב"ר זלמן שניאור, יחד עם הנתינות הקבועות, שהם בערך חלק רביעי מסכום הכולל הזה, חלוקה זאת נתן השם בלב הרב בערקע זלמנאוויטש שניאור הנ"ל, לגמול חסד אלוקי עם אחיו ושאר משפחתו, בגלל הדוחק שלהם בשנה הזאת, כפי שנדר בנדבת לבו ונפשו הטהור בעת היותו במקום מנוחת אביהם הנזכר ... פרטי חלוקה זו, לפי הסעיפים הבאים, לכל הבנים והנכדים, אמנו ואשת אבינו המנוח, ואחותו וגם אחיו הרב לייב. על כל זה יהיו עדים נאמנים, ציר נאמן של המשפחה הנכבד פנחס שיק, ושני ידידים אהובים, זלמן רייזין ושלמה פריידין. שהם צריכים לחתום על כל פרטי החלוקה הזאת שהיא מתבצעת בתוקף הראוי, ובקבלת שובר מכל אחד שקיבל כספים הראויים לו, לזכרון נצחי לפני ה' ועבדו אהובו וחביבו אביו המנוח זלמן שניאור ז"ל.

לרב בערקע שניאור, אשתו ובנותיו הקטנות, עבור בניית בתים כלי בית, ועבור הוצאות במשך חצי השנה הנוכחית, 8,000 רובל...

חקו"ד השוטר אודות בניית הבית ובית הכנסת בליובאוויטש (שם נספח 16)

לפי הצו של הוד מעלתו הנמסר לי בתאריך 19 באוקטובר זה, נסעתי באותו יום והגעתי לעיירה ליובאוויטש ומצאתי שם בית כנסת יהודי ומעיד אני את מה שראיתי בעצמי, בית הכנסת והחפצים הנמצאים בו לקישוט.

גודל בית כנסת הוא, באורך 10 וברוחב 6 סאזשין ובגובה 6.5 ארשין. בנוי בצורת בנין מגורים ... באותו בית הכנסת לא מצאתי שום ספרים, אבל בבית הרב שניאור מצאתי 611 ספרים מסודרים ב-4 ארונות ... וכמה מהם העידו, שאחרי שהרב שניאור הגיע לעיירה ליובאוויטש בשנת 1813, ואחרי קניית בית של עץ מבעל האחוזה קרויער, סיכם הרב עם קרויער לבנות

בשבילו בחצר בית כנסת של עץ, ושילם לו עבור זאת 4000 רובל. בניית בית הכנסת הנזכר התחילה בשנת 1814 ונגמרה כעבור שנה או יותר. כמה מהיהודים הנזכרים העידו, שהרב שניאור שילם עבור בניית בית כנסת עד 5000 רובל.

חוקת היהודים ברוסיה – חורף תקס"ה

52: היות והרבנות היא תפקיד של כבוד ולא ריווחי לכן הרבנים מוזהרים בכל תוקף מלהטיל מס או לדרוש לעצמם תשלום נוסף מאיזה סוג שיהי, וצריכים להסתפק בשכר שנקבע להם על ידי הקהילה.

ערעור המושל חאוואנסקי לפני הסינט בפטרבורג – ר"ח סיון תקפ"ז (שם נספח 30)

המחלקה הזאת הסיקה בפסק הדין שלה, כי נתברר ששניאור [הוא רבינו] נתבקש על ידי יהודים מכת החסידים להיות המוכיח שלהם בענייני דת במיוחד, והפרנסה שקיבל היתה בנדיבות ולא על פי איזשהו הכרח או הטלת מסים. ... כיון שכך, הרי אי אפשר לאסור על האדם לתת תרומה שאינה נוגדת את החוק, ויתירה מזו, אין לאסור על האדם לעשות משהו ברכושו הפרטי שלו ... יוצא אם כן, אשר מעשים אלו של היהודי שניאור באמת אינם נראים כנוגדים לחוק, ויש לזכותו מכל אשמה.

... אמנם חושב אני, אשר כל הסיבות האלו שהתקבלו על ידי בית המשפט העליון כיסוד לפס"ד זיכוי הרב בערקע שניאור אינם נכונים...

אשכבתא דרבי – ט' כסלו תקפ"ח (שם נספח 32)

לכללות אני"ש דק' שקלאב...

עתה הרפה ידינו וכבדה אנחתנו אשר נגעה עד הנפש ממש, אשר בעוונותינו הרבים נגזו ארון האלקים, הוא ניהו כבוד אדמו"ר נ"ע זי"ע ... ונספר להם מעט מזער מעוצם הפלאות קדושתו אשר ראינו בעינינו בעת הסתלקותו, אשר שמענו מפי רוח קדשו דברי אלקים חיים, אשר חיים הם למוצאיהם, וממש לא פסק בוצינא קדישא למימר חיים בפסוק כי עמך מקור כו', ובזמן מועט ממש משתכחי מילוי ונפשו יצא בדברו ... ובתחילת הלילה שלפניו למד משניות בסדר קדשים בשמחה גדולה ובדביקות נפלאה, וציוה לנו גם כן לשמוח, כי שמחה ממתקת הדינין... וכאור בוקר יום ד' ט' כסליו שבק חיים וכו', ונגזו ארון הקודש פה נעזין.

ולזאת גודל בקשת ידידינו המופל' מוה"ר נחום בן אדמו"ר נ"ע, שיסעו שני אנשים חשובים אפרתים ללובאוויץ, עם הבשורה המרה הזאת, בכדי להפיג רוחם מעט. ואתם המדע שאי אפשר באופן אחר ולנסוע תיכף ומיד.

פסק הסינט בפטרבורג – כ"א כסלו תקפ"ח (שם נספח 33)

לפי הצו של רוממות מלכותו עיין הסינט המושל בתיק הפלילי שהוצג לפניו על ידי הגנרל גוברנטור הנסיך חאוואנסקי, ב-25 במאי שנה זאת, ובעירעורו על החלטת המחלקה הראשונה של בית המשפט העליון במוהילוב, אודות אוסף כספים כאילו בלתי חוקי שנעשה בידי הרב היהודי בלויבאוויטש בערקע שניאור מבני סיעתו...

160 אנשים יהודים שנחקרו תחת שבועה טענו, אשר בשנת 1813 הוזמן היהודי בערקע שניאור מקרעמענטשוג על ידי יהודי רוסיה הלבנה לכהן כרב במקום אביו, עם הבעת נכונותם להשלים את ההפסדים ברכושו שנגרמו בעקבות השמדת נכסיו בידי האויב, שהגיע לסכום של 30 אלף רובל, ומקבלים על עצמם לפרנס אותו יחד עם כל משפחתו על חשבונם, ושכל התרומות נעשו ונעשים עבור הרב שניאור בנדיבות ובלי הכרח ממישהו, ואף אחד אינו מחשיב את התרומות האלו לעלבון.

בית משפט השלום בבאבינאוויטש ובית המשפט העליון במוהילוב מחלקה ראשונה עיינו בתיק הזה, ואחרי שלא מצאו את היהודי שניאור אשם בזה, החליטו לפטור אותו מכל אשמה.

הסינט המושל עיין בכל פרטי התיק הזה ואחרי שלא מצא שום סמכות חוקית למלשינות שנעשתה בידי היהודי קיסין, סובר אשר: היהודי שניאור לא נמצא אשם בשום פשע פלילי, ויש לזכות אותו מהאשמות שבתיק הזה.